

ศิลปินมนุษย์นกเพนกวิน...ผู้เขียนชีวิตด้วยปลายเท้า...

นำเสนอเมื่อ : 2 มิ.ย. 2552

มนุษย์เพนกวิน ผู้เขียนชีวิตด้วยปลายเท้า

ไม่มีใครคิดว่าเด็กผู้ชายคนหนึ่งที่คลอดก่อนกำหนดในเดือนที่ 6 ด้วยน้ำหนักตัวไม่ถึงหนึ่งกิโลกรัม ร่างกายมีขนาดเล็กกว่าขวดน้ำปลา ไม่มีแขนทั้งสองข้าง ขาดสันจนแทบจะเหลือแค่เพียงฝ่าเท้าที่ติดกับสะโพก เด็กทารกที่สามวันดีสี่วันไข เมื่อ 28 ปีที่แล้วคนนี้จะรอดชีวิตและอายุมาเดจนถึงปัจจุบัน **"เอกชัย วรรณแก้ว"** ลูกชายคนสุดท้าย จากพี่น้องทั้งหมด 5 คน เกิดและเติบโตในครอบครัวของชาวนาที่ฐานะค่อนข้างยากจน ใน **อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์** เด็กพิการที่เคยอ่อนแอ และอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง น่าจะเป็นภาระของครอบครัวและคนรอบข้างไปตลอดชีวิต

แต่วันนี้ **"เอกชัย"** กลับทำและเป็นในสิ่งที่ตรงกันข้าม เขาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ของคณะจิตกรรมสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง เป็นลูกที่มีการศึกษาสูงที่สุดในบรรดาพี่น้องทั้งหมด ใครจะคิดว่าเขาสามารถวาดรูปได้เหมือนกับคนปกติธรรมดาด้วย 2 เท้าเล็กๆ ที่เหลืออยู่

"ตอนเด็กๆ ผมอยากออกจากบ้าน ออกไปเห็นว่านอกรั้วมีอะไร เพราะผมอยู่แต่ในบ้านก็เลยอยากเห็นโลกที่มันใหญ่กว่านั้น ตอนนั้นคิดไปถึงว่าทำไมผมถึงเดินไม่ได้เหมือนคนอื่น มันต้องทำยังไงถึงเดินได้ ซึ่งกว่าจะได้คำตอบก็ต้องรอจนถึง 6 ขวบ เพราะพ่อกับแม่บอกว่าเขาอยู่กับเราไม่ได้ตลอด เพราะฉะนั้นเราต้องช่วยเหลือตัวเอง ตั้งแต่นั้นเขาก็ฝึกฝนให้ผมช่วยตัวเองทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นซักผ้า หุงข้าว แปรงฟัน ฯลฯ ซึ่งส่วนมากผมจะใช้หัวไหล่ในการหยิบจับของบางอย่าง แต่บางอย่างก็ต้องใช้เท้า อยากรู้อะไรก็เหมือนกัน ตอนแรกก็ใช้ถาดเอา แผลเต็มไปหมด จนวันหนึ่งผมเห็นเพื่อนๆ เขาเล่นกัน ผมก็อยากเดินได้ จะลุกก็ไม่กล้า แต่อีกใจหนึ่งก็เอว่ะ ปรากฏว่าลุกเดินได้ 2 ก้าวก็ล้มหัวแตก พออาทิตย์ต่อมาก็ลองอีก ก็หัวแตกอีก เราหัวตออย่างนั้นจนเดินได้" เอก เริ่มตบเท้าเรื่องราวชีวิต

นอกจากจะได้เห็นโลกกว้างขึ้น เอกยังได้มีโอกาसออกไปเล่นกับเพื่อนๆ แต่ความสุขกลับอยู่กับเขาได้ไม่เนิ่นนานเท่าใดนัก เพราะจากที่เคยรู้สึกเบิกบานใจอยู่ทุกวัน

ก็ต้องลดปริมาณลงเหลือแค่ช่วงเย็นๆ เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

"เพื่อนๆ เขาไปเรียนกันหมดแล้ว แรกๆ ผมก็ไม่ได้แต่สงสัยว่าเขาหายไปไหนกันหมด จนเพื่อนๆ มาเล่าให้ฟังว่าเขาไปโรงเรียนมา มีเพื่อนเยอะ แล้วก็เอาหนังสือมาอ่าน ตอนนั้นผมก็อยากเขาเรียนนะ แต่ก็ไม่มีเงินใจว่าเราสามารถไปเรียนได้ไหม ทุกๆ วันผมจะตั้งตารอคอยให้เพื่อนๆ กลับมาเล่าให้ฟังว่าไปเรียนมาเป็นยังไงบ้าง ต่อมาวันหนึ่งพี่ชายผมซื้อหนังสือการ์ตูนมา เป็นการ์ตูนลายเส้นที่สวยงาม เรารู้สึกชอบมาก แล้วที่สำคัญมันมีบทสนทนาอยู่ในนั้นด้วย เราก็ยิ่งอยากรู้ว่าตัวการ์ตูนเขาพูดอะไรกัน แต่เราอ่านหนังสือไม่ออก มันยิ่งทำให้เราอยากเรียนมากขึ้น"

หลังจากวันนั้น ทุกๆ วันเอกจะหักกิ่งไม้และใช้เท้าวาดรูปลงบนพื้น ตามแต่ที่เขาจะจินตนาการได้ ศิลปะแห่งกิ่งไม้ทำให้เด็กน้อยหลุดออกจากความเหงา พันธนาการ และข้อจำกัดในชีวิตทุกสิ่งทุกอย่าง มันพาเขาข้ามไปสู่อีกโลกใบหนึ่ง ซึ่งเป็นโลกที่มีแต่ความอิสระเสรี รวมทั้งได้ใช้จินตนาการตามแบบที่ใจต้องการ และหลังจากอยู่ในโลกส่วนตัวไม่นาน เอกก็ได้เขาเรียนสนใจ แต่การเข้าสูระบบการศึกษาของเอกไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากทางโรงเรียนไม่ยินยอมที่จะรับเด็กที่ไม่มีความพร้อมเข้าเรียน เพราะกลัวว่าจะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

"เขาบอกว่าผมช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เขาไม่รับ พ่อก็บอกกลับไปว่าลูกผมช่วยเหลือตัวเองได้หมด เพราะฝึกให้ช่วยเหลือตัวเองตั้งแต่เล็กๆ พ่อขอรองถึงขนาดที่ว่าขอให้ผมเรียนแค่พออ่านออกเขียนได้ ไม่ต้องไหว้ครูก็ได้ แต่พุดังนี้ทางโรงเรียนก็ไม่ยอมทำเด็ดขาด พ่อเลยพาผมไปหาศึกษาธิการจังหวัด พ่อเขาไปนั่งรอในห้อง ส่วนผมอยู่นอกห้อง พ่อดีศึกษาธิการจังหวัดเขากลับมาจากธุระข้างนอก เขาเห็นผมก่อน เขาถามผมว่า หนูมาทำไม ผมบอกว่า มาเรื่องเรียน แล้วก็เล่าทุกสิ่งทุกอย่างให้เขาฟัง เขาเลยให้ผมลองทำอะไรต่างๆ ใหญ่ พ่อเห็นว่ามันช่วยตัวเองได้ หลังจากนั้นศึกษาธิการจังหวัดเลยไปที่โรงเรียน แล้วสั่งกับครูใหญ่ให้รับผมเข้าเรียน ผมก็เลยได้เรียน"

การได้สวมเครื่องแบบนักเรียนไปเรียน นับเป็นสิ่งที่เอกปรารถนามานาน ทว่าในความเป็นจริง เพียงวันแรกที่เขาไปถึงก็แทบอยากจะลาออกทันที ซึ่ง เอก บอกว่า "คนทั้งโรงเรียนมองมาที่ผมคนเดียว มองเหมือนเป็นตัวประหลาด ผมทำอะไร เขาก็มอง จนรู้สึกกดดัน รู้สึกว่าไม่อยากเรียนแล้ว ตอนกลางวันผมก็ไม่ลงไปกินข้าว จะเก็บตัวอยู่ในห้องคนเดียว จนกระทั่งครูมาปลอบและพาไปกินข้าวด้วย จากนั้นผมก็เริ่มปรับตัวและค่อยๆ เขากับเพื่อนๆ ได้โดยไม่รู้สึกแปลกแยก"

อย่างไรก็ตาม ทุกครั้งที่มีโอกาส มีเวลาว่าง หรืออยู่คนเดียว เอกมักจะเดินไปหกกิ่งไม้ นำมาวางตมอยู่เป็นประจำ และค่อยๆ เปลี่ยนจากवादหมา แมว การ์ตูน มาเริ่มวาดรูปเด็กผู้ชายคนหนึ่ง เอกวาดซ้ำไปซ้ำมาอยู่หลายครั้ง ถาดูไม่ผิด...เด็กผู้ชายในฝันดินคนนั้นกำลังจับบางอย่างด้วยปลายเท้าเช่นเดียวกับเขา ต่างกันตรงที่มันไม่ใช่กิ่งไม้ หากแต่เป็น "พู่กัน"

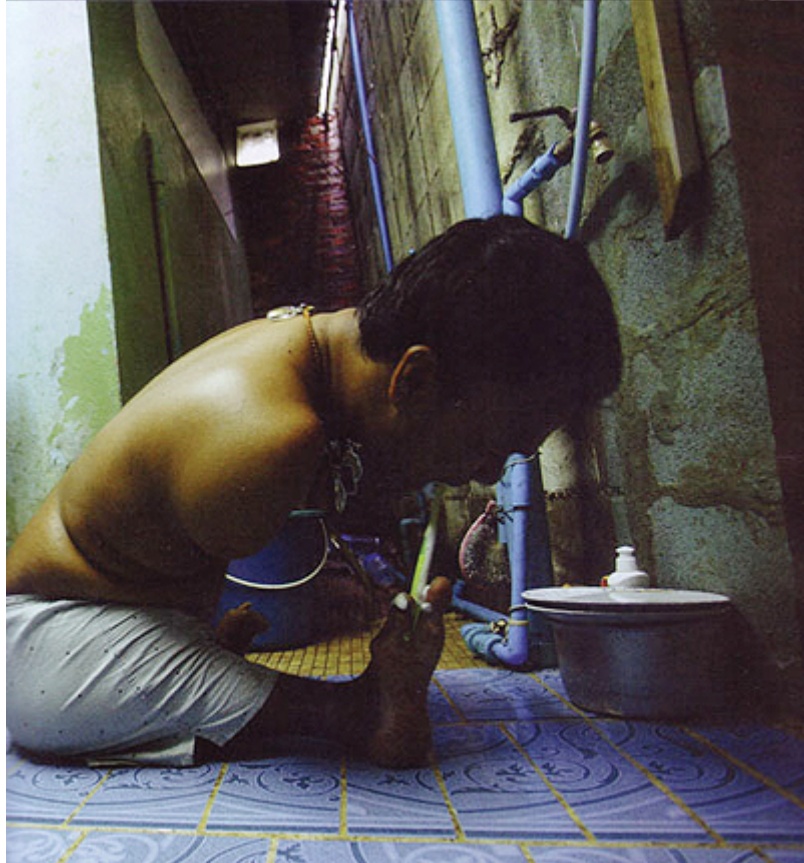
"ประมาณ ป.1 โรงเรียนเขาคัดเลือกตัวแทนไปแข่งวาดรูป 2 คน ไปแข่งระดับจังหวัด ผมก็ไปตัดกับเขา ผลปรากฏว่าผมติดเลยมีโอกาสไปแข่ง แล้วก็ได้ที่ 2 ของจังหวัด จำได้ว่าตอนนั้นได้เงินมา 5,000 บาท ผมดีใจมาก มันทำให้ผมมีที่ยืน ทำให้ผมสามารถภาคภูมิใจในตัวเองได้ ที่สำคัญมันทำให้ผมรู้ตัวเองว่าชอบวาดรูป ชอบศิลปะ เพราะเวลาที่วาดรูปผมจะรู้สึกสนุก มีความสุข จะพูดว่ามันทำให้ผมคนพบตัวเองตั้งแต่เด็กก็ได้"

หลังจากจบการศึกษาชั้นประถม เขาก็เข้าเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน โดยในระหว่างนั้นก็เขาแข่งขันประกวดวาดรูปทั้งนอกและในสถาบันอยู่เป็นประจำ จนจบชั้นมัธยม 3 เขาก็เลือกที่จะเขาไปเรียนต่อในชั้น ปวช. ปวส. ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาในตัวเมือง คณะจิตรกรรมสากล ถึงแม้ว่าเขาต้องเดินทางไปกลับวันละเกือบ 40 กิโลเมตร หรือต้องหาเงินเรียนเองโดยการรับจ้างวาดรูปเหมือน ก็ไม่ทำให้เขาย่อท้อที่จะเอาชนะความยากลำบาก ในที่สุดเขาก็สามารถเรียนจบชั้นอนุปริญญา และเพื่อน ๆ ได้ชักชวนให้เขาไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี แต่เขาก็กลับคิดว่าเขาควรยุติเส้นทางชีวิตนักศึกษาเอาไว้เท่านี้ เนื่องจากต้องใช้ทุนทรัพย์ค่อนข้างสูง ทั้งๆ ที่ภายในก้นบึ้งหัวใจลึกๆ เขายังอยากเรียนต่อทางด้านศิลปะให้สูงที่สุด

"ตอนเรียนมัธยมมีอาจารย์คนหนึ่งที่ผมรักเหมือนพ่อ แก่ชื่ออาจารย์โต๊ะ แก่จะคอยช่วยเหลือผมตลอด ผมเลยเอาเรื่องนี้ไปปรึกษาแก แก่บอกมาว่าอย่างผมต้องไปเรียนที่เพาะช่าง ตอนนั้นผมไม่รู้ว่าจะช่างที่อาจารย์พูดถึงคืออะไร อยู่ที่ไหน รู้แต่ว่าอาจารย์ให้ไปเราก็ไป ก็ขึ้นรถไปกับอาจารย์และเพื่อนอีกคนหนึ่ง แต่พอไปถึงมันงงไปหมด รู้สึกว้าวุ่นทำไมมันเยอะอย่างนี้ แล้วพอเงยหน้าขึ้นไปมันเห็นแต่ตึก จนรู้สึกอยากกลับบ้าน แต่ผมเห็นความตั้งใจของอาจารย์ ทำให้รู้สึกว่ายังไงก็ต้องเรียน ต้องสู้ ก็เลยไปติวกอนสอบ 1 เดือน

แต่พอผลสอบออกมาปรากฏว่าผมสอบไม่ได้ ความรู้สึกคือหมดแล้ว สิ่งที่เราหวังไว้หมดลงตรงนั้น ไม่รู้จะเอาอย่างไรดี รุ่นพี่ที่ติวให้เขาบอกว่าให้อยู่ก่อนอย่าเพิ่งกลับบ้าน พออยู่ไปสักพักรุ่นพี่เขาเขามาส่งงานอาจารย์ที่เพาะช่าง มีอาจารย์เขาจำได้ว่าเป็นรุ่นพี่ผม เขาเลยถามว่า ตัวเล็กมันกลับไปยัง รุ่นพี่ก็บอกว่ายัง อาจารย์เลยให้รุ่นพี่ตามตัวผมไปพบ แล้วเขาก็บอกให้ผมรอก่อน รอคนที่มาสอบสัมภาษณ์แล้วไม่ผ่าน จนกระทั่งวันหนึ่งมีนักศึกษาคนหนึ่งเขาสละสิทธิ์ อาจารย์เขาเลยยื่นเรื่องให้ผมเป็นกรณีพิเศษ จนผมได้**เข้าเรียนที่เพาะช่าง"**

แม้ว่าเขาไม่มีทุนมากนัก

แต่โชคดีตรงที่มีคนคอยสนับสนุนนำพาให้สมัครสอบเข้าเรียนต่อและได้ความอุปการะในเรื่องที่อยู่อาศัยจากวิทยาเขตเพาะช่าง พื้นที่ไม่กี่ตารางเมตรของห้องพักนักการภารโรงซึ่งวางอยู่ จึงกลายเป็นห้องพักของเอกเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาเรียน และช่วยลดค่าใช้จ่ายให้กับเขาอีกทางหนึ่งด้วย และการที่เขาเป็นนักศึกษาคนเดียวของวิทยาลัยที่ใช้สองเท่าในการเดิน กิน และทำงาน ด้วยรูปร่างลักษณะท่าทางการเดินที่ดูๆ ไป ก็คล้ายๆ นกเพนกวินนี่เอง ทำให้เพื่อนร่วมรุ่น รวมถึงทุกๆ คน ในวิทยาลัยลงความเห็นและเรียกเขาว่า **"เพนกวิน"** ฉายานี้อาจมาจากความแตกต่างทางร่างกาย แต่ไม่ว่าเขาจะถูกเรียกว่าอะไร และด้วยเหตุผลใด ก็ไม่ได้ส่งผลให้ **"เอก"** ต้องใช้ชีวิตที่แปลกแยกและแตกต่างจากเพื่อนๆ เพราะวาความสุขของการมีชีวิตคือการใช้ชีวิตอย่างมีศิลปะ

และศิลปะของการมีชีวิตคือการมีชีวิตที่มีความสุข

"เพนกวินเป็นนกยูงที่รุ่นพี่ตั้งให้ คนเขาก็เรียกกันติดปากทั้งเพาะช่าง บางทีถามหาเอกนี่เขาไม่รู้นะ แต่ถ้าบอกว่าที่เดินเหมือนเพนกวินรุ่นพี่ที่ ผมฟังแล้วก็ไม่ได้รู้สึกเป็นปมด้อยอะไรนะ กลับรู้สึกว่ารักดีด้วยซ้ำ ไม่รู้ว่าจะคิดเป็นปมด้อยให้มันเจ็บปวดไปทำไม เขาไม่ได้มาตาพ่อแม่หรือบังคับให้เราทำอะไรสักหน่อย ผมว่าถ้าเลือกคิดได้ ก็คิดในแง่ดีดีกว่า มันมีความสุขกว่าตั้งเยอะ สังคมบ้านเราไม่ได้ดูคนที่ความสามารถ ไม่ได้ดูที่สมอง พอเห็นว่าเขาพิการก็ปฏิเสธลูกเดียว เขาไม่ได้นึกว่าคนพิการบางคนนี่ทำงานดีกว่าคนร่างกายครบถ้วนอีก แล้วคนพิการส่วนใหญ่ไม่เรื่องมาก ตรงต่อเวลา แล้วก็ไม่มีปัญหาทะเลาะวิวาท

ผมว่าสังคมควรเปิดใจให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่
ควรจะดูที่คุณค่าในตัวเขามากกว่าที่เห็นจากภายนอก เราก็เหมือนต้นหญ้าที่อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เป็นธรรมชาติเมื่อคนเดินผ่านไปก็ยอมต้องสะดุดตากับต้นไม้ใหญ่ก่อน **เขาไม่ได้มองหรือกว่าต้นหญ้าที่อยู่ข้างๆ มันจะทำให้ดินชุ่ม**
รวมทั้งช่วยยึดเกาะหน้าดินตรงโคนต้นไม้ให้แตกกระจาย ที่พูดอย่างนี้ไม่ใช่เราต้องการเป็นต้นไม้ใหญ่หรือกระนะ แต่เราต้องการที่จะเป็นหญ้าอ่อนที่อยู่กับต้นไม้ใหญ่ได้อย่างสมดุล
เราเพียงแต่หวังว่าสักวันหนึ่งต้นไม้ใหญ่จะยอมเอนกิ่งของตัวเองสักเล็กน้อย ให้แสงแดดลอดผ่านมาหาเราบ้าง เพื่อที่เราจะได้เป็นต้นหญ้าที่สวยงามกว่าที่เป็นอยู่"
ความคิดเห็นของเอกที่แสดงออกมาอาจเป็นเสมือนกระบอกเสียงเล็กๆ ให้เพื่อนผู้ขาดโอกาสอีกหลายๆ คน

สำหรับชีวิตและความฝันของเด็กศิลป์อย่าง "เอก"
ไม่ได้เลิษฐถึงขั้นต้องการเป็นปรมาจารย์ที่รังสรรค์งานศิลป์ชั้นเทพ แต่เขามีฝันเล็กๆ หลังเรียนจบ คือเขาต้องการเป็นครูสอนศิลปะให้กับเด็กๆ
ดอยโอกาสในต่างจังหวัดที่ห่างไกลและกลุ่มเด็กที่ไม่มีโอกาสได้เสพงานศิลป์ดีๆ เท่านั้นเอง

นิตยสาร ค คน ปีที่ 3 ฉบับที่ 10 (34) เดือนสิงหาคม พ.ศ.2551

